

สิทธิมนุษยชนสากลและสิทธิมนุษยชนตามหลักศาสนาอิสลาม

INTERNATIONAL HUMAN RIGHTS VERSUS ISLAMIC HUMAN RIGHTS

ซาร่า มณี¹ และชาญชัย จิตรเหล่าอาพร²

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต (sara_manee1919@hotmail.com)

² อาจารย์ประจำ หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต (chanchaich1@hotmail.com)

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง สิทธิมนุษยชนสากลและสิทธิมนุษยชนตามหลักศาสนาอิสลาม มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา การเปรียบเทียบหลักสิทธิมนุษยชนสากล และหลักสิทธิมนุษยชนตามหลักศาสนาอิสลาม งานวิจัยนี้ เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการศึกษาจากเอกสาร (Documentary Research) ผลการศึกษาพบว่า สิทธิมนุษยชน (Human Right) หมายถึง สิทธิที่มนุษย์ทุกคนมีความเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะมีความแตกต่างด้านเชื้อชาติ สีผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความเชื่อ สถานภาพทางการเกิดหรือสถานภาพอื่น ๆ รวมถึงการมีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ทั้งความคิดและการกระทำ ที่ไม่มีการล่วงละเมิด และความเสมอภาคของบุคคลที่ควรได้รับการรับรอง ส่วนสิทธิมนุษยชนตามหลักศาสนาอิสลามนั้น ถึงแม้ศาสนาอิสลามไม่ได้ร่างปฏิญญาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนเป็นการเฉพาะ แต่ศาสนาอิสลามได้ก้าวล้ำประชาคมโลกแล้วยังให้ความสำคัญกับสิทธิมนุษยชนเพื่อซึมซับเข้าไปในจิตสำนึก การศรัทธาพร้อมการประยุกต์ใช้ในภาคปฏิบัติ ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของการเคารพกิตติต่อพระผู้เป็นเจ้า รวมไปถึงการเป็นการคนดีในศาสนาอิสลาม สิทธิมนุษยชนในศาสนาอิสลามจึงไม่ใช่การเรียกร้องเพื่อตอบสนองต่อกระแสสังคม แต่ศาสนาอิสลามอาจเป็นเสียงสะท้อนของผู้ที่เสียเปรียบ หรือผู้ที่ได้เปรียบจากความขัดแย้งในสังคม และสิทธิมนุษยชนในศาสนาอิสลามยังมีขอบเขตครอบคลุมมนุษยชาติทั้งโลก โดยไม่แบ่งแยกสัญชาติ เชื้อชาติ เผ่าพันธุ์หรือประเทศ และยังมีเนื้อหาขอบเขตกว้างขวาง ตั้งแต่การศรัทธาในระดับจิตสำนึกไปถึงโครงสร้างทางสังคม

คำสำคัญ: สิทธิมนุษยชนสากล, สิทธิมนุษยชนตามหลักศาสนาอิสลาม

ABSTRACT

The purpose of this study was to make the comparison between the principles of International human rights and Islamic human rights. This research was a qualitative research with the use of documentary research. It was found that "Human Rights" are the rights that every human being has in equal regardless of race, color, sex, language, religion, belief, birth status, or other status; including the dignity of humanity that both thoughts and actions are not harassment, and the equality of individuals should be guaranteed. On the other hand, as for Islamic human rights, although Islam has not specifically drafted the declaration on human Rights, Islam has stepped beyond the international community and has also focused on human rights to permeate the consciousness and faith with practical application as a part of worshipping God as well as being a good person in Islam. Therefore, human rights in Islam are not considered as a social response; however, Islam may be the echo of those who are unfavorable or those who take

advantage of social conflict. Moreover, human rights in Islam are also extant to all humanity without discrimination of nationality, national origin, race, or country. It also has extensive content which covered from the level of consciousness to the social structure.

Keywords: International human rights, Islamic human rights

1. บทนำ

ในปัจจุบันประชาชนทุกคนให้ความสำคัญและให้ความสนใจเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน เพิ่มมากขึ้น เนื่องจากสิทธิมนุษยชน คือ สิทธิขั้นพื้นฐานที่ทุกคนควรจะได้รับอย่างเสมอภาค เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างสันติสุข โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างของในเรื่องเชื้อชาติ สีผิว เพศ อายุ ภาษา ศาสนา และสภาพทางกายหรือสุขภาพซึ่งหมายถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความเสมอภาค นอกจากนี้ยังได้รับสิทธิที่ทุกคนควรจะได้รับ ความคุ้มครองโดยหลักบังคับของกฎหมาย ที่ทุกคนควรจะต้องได้รับสิทธิมนุษยชนตามหลักกฎหมาย หลักสิทธิมนุษยชนในศาสนาอิสลาม หรือหลักพฤติกรรมที่เป็นข้อเท็จจริงที่ซึมซับอยู่ในจิตสำนึก และพร้อมแสดงออกมาในภาคปฏิบัติซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการน้อมรับคำบัญชาของพระเจ้าผู้เป็นเจ้า (อัลลอฮ์) โดยไม่จำเป็นต้องอาศัยอำนาจของกฎหมาย หรือข้อตกลงทางสังคมบังคับใช้ สิทธิมนุษยชนในอิสลามเป็นส่วนหนึ่งของหลักความเชื่อในอิสลาม มีความเชื่อและมีความเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของมนุษย์ ที่พึงมีต่อพระเจ้าของตนเอง เพื่อนร่วมโลก และสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่การศรัทธาในระดับจิตสำนึกไปถึงโครงสร้างทางสังคม จากเหตุผลข้างต้นทำให้ต้องการศึกษาหลักสิทธิมนุษยชนตามหลักศาสนาอิสลาม และศึกษาการปฏิบัติภายใต้หลักสิทธิมนุษยชนตามหลักศาสนาอิสลาม ได้รับเป็นไปตามหลักสิทธิที่ควรจะได้รับ และเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาในหัวข้อสิทธิมนุษยชนตามหลักศาสนาอิสลามและสิทธิมนุษยชน

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาการเปรียบเทียบหลักสิทธิมนุษยชนสากล และหลักสิทธิมนุษยชนตามหลักศาสนาอิสลาม

3. การดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่องสิทธิมนุษยชนสากลและสิทธิมนุษยชนตามหลักศาสนาอิสลาม ใช้กระบวนการวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยโดยการวิจัยเอกสาร (Documentary Research)

4. ผลการวิจัย

หลักสิทธิมนุษยชนสากลและสิทธิมนุษยชนตามหลักศาสนาอิสลาม

แนวคิดเบื้องต้นหลักสิทธิมนุษยชนสากล

สิทธิมนุษยชนสากลคือ มนุษย์ทุกคนมีความเท่าเทียมกัน มีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลที่ได้รับการรับรอง ทั้งความคิดและการกระทำที่ไม่มีการล่วงละเมิดได้ โดยได้รับการคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร และสนธิสัญญาระหว่างประเทศ สิทธิมนุษยชนยังได้ระบุไว้ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนคือ สิทธิของพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ซึ่งรวมถึงสิทธิในชีวิต เสรีภาพและความมั่นคงของบุคคล อิสรภาพจากความเป็นทาสและการถูกทรมาน ความเสมอภาคในทางกฎหมาย

แนวคิดเบื้องต้นหลักสิทธิมนุษยชนตามหลักศาสนาอิสลาม

สิทธิมนุษยชนในอิสลาม คือ พฤติกรรมที่เป็นข้อเท็จจริงที่ซึมซับอยู่ในจิตสำนึกและพร้อมแสดงออกมาในภาคปฏิบัติซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการน้อมรับคำบัญชาของพระผู้เป็นเจ้า (อัลลอฮ์) โดยไม่จำเป็นต้องอาศัยอำนาจกฎหมายหรือข้อตกลงทางสังคมบังคับใช้

5. การอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเรื่องสิทธิมนุษยชนสากลและสิทธิมนุษยชนตามหลักศาสนาอิสลาม จุดเด่นของแนวคิดสิทธิมนุษยชนในอิสลามก็คือการมองคนเชื้อชาติภาษาศาสนาใดคนทุกคนพระผู้เป็นเจ้าบนหน้าแผ่นดินเป็นสิ่งที่ถูกสร้างที่สวยที่สุดของพระองค์เป็นลูกหลานของพ่อแม่คนเดียวกันอย่างเสมอเท่าเทียมกันซึ่งทำให้คนทุกคน ในอิสลามมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์มากกว่าแนวคิดอื่นๆและมากกว่าสิ่งที่ถูกสร้างอื่นๆด้วยอย่างไรก็ตามความแตกต่างระหว่างมนุษย์ด้วยกันไม่ได้อยู่ที่เชื้อชาติภาษา สีผิวและศาสนาแต่อยู่ที่ระดับความศรัทธาของพระผู้เป็นเจ้าและควบคู่กับระดับการปฏิบัติตามคำบัญชาของพระผู้เป็นเจ้าและจุดเด่นอีกประการหนึ่งก็คือเรื่องสิทธิมนุษยชนเป็นปรากฏการณ์สากลของมนุษย์ชาติทั้งหมดไม่ว่าชาติใดภาษาใดต่างพยายามคิดค้น เพื่อแสวงหาหลักสิทธิมนุษยย์เสียชนด้วยกันทั้งสิ้นซึ่งหลักสิทธิมนุษยชนในอิสลามก็เคยได้รับการปฏิบัติตลอดมาในหน้าประวัติศาสตร์โลกโดยได้ถูกนำไปศึกษาและนำไปปฏิบัติอย่างจริงจังเอาจึงและเคร่งครัดเป็นเวลายาวนานนับพันปี ซึ่งหลักและบทบัญญัติของสิทธิมนุษยชนในอิสลามไม่เคยถูกยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงใดใดทั้งสิ้นเพราะมันมีรากฐานมาจากอันกูราน ซึ่งมันไม่ใช่กฎหมายที่มนุษย์กำหนดขึ้นมาเองที่สามารถยกเลิกได้หรือเปลี่ยนแปลงเมื่อไหร่ก็ได้เมื่อใดที่ผู้บรรดาผู้ปกครองหรือประชาชนส่วนใหญ่ เห็นว่าควรที่จะเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกแต่ทว่าคำสั่งของอิสลามไม่ได้อนุญาตให้มุสลิมคนใดบ้ายเบี่ยงหรือไม่ยอมปฏิบัติตามหรือคัดค้านหรือปฏิบัติสวนทางกับคำสั่งดังกล่าว ส่วนสิทธิมนุษยชนต่างๆที่มีระบุในสนธิสัญญาระหว่างประเทศในปัจจุบันเป็นเพียงกฎหมายที่มนุษย์สร้างขึ้นซึ่งสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกหรือไม่ปฏิบัติเมื่อไหร่ก็ได้

6. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บทสรุป

- 1) พรรคเพื่อไทยควรที่จะต้องพัฒนา หรือสรรหาตัวผู้นำของพรรคให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาพรรคการเมืองไปสู่ความเป็นสถาบันทางการเมือง
- 2) พรรคเพื่อไทยมีกลุ่มย่อยของพรรคมากจนเกินไป ก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างกลุ่มภายในพรรค ซึ่งทำให้ทำลายความเป็นเอกภาพภายในพรรค
- 3) ควรที่จะพัฒนาพระราชบัญญัติกฎหมายพรรคการเมือง ให้สอดคล้องกับระบบพรรคการเมืองในประเทศไทยในปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง

- กุมพล พลวัน. (2538). พัฒนาการสิทธิมนุษยชน. กรุงเทพฯ ฯ: วิญญูชน.
กุลพล พลวัน. (2538). พัฒนาการแห่งสิทธิมนุษยชน. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
กุลพล พลวัน. (2547). สิทธิมนุษยชนกับสหประชาชาติ. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

- ครูชิต อะหมัด. (2556). ปรัชญาครอบครัวและการแต่งงานในอิสลาม.
- ชัยวัฒน์ สถาอานันท์. (2543). “สิทธิมนุษยชน “สากล” กับปัญหาความจริงแท้”. กรุงเทพฯ ๑: มูลนิธิเด็ก.
- จิตาพร (พิศลบุญตร) ไต่ะวิเศษกุล, ณัฐวัฒน์ กฤตยานวัช, ภรณ์ดี ปลื้ม โภสดี และธนพัฒน์ เล็กเกียรติ์จิธร. (2560). ศึกษาเรื่อง วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย.
- จิตาพร (พิศลบุญตร) ไต่ะวิเศษกุล. (2560). เรื่องหลักนิติธรรมสากลกับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน.
- ไชยันต์ ไชยพร. (2544). หลักการสิทธิมนุษยชนในฐานะวัฒนธรรม : Richard Rorty กับสิทธิมนุษยชน ในแนวโพสโมเดิร์นในโลกตะวันตก : ความก้าวหน้าของจริยธรรมในพัฒนาการของ “Enlightenment”. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการดำเนินงานฉลอง 100 ปี.
- นภาพร อุทัยศรี. (2559). ศึกษาเรื่อง สิทธิมนุษยชนและองค์การสหประชาชาติ : การเหยียดสีผิวในสหรัฐอเมริกา ทศวรรษที่ 1960.
- นิรนาม. (2546). สารสันติवादโลกมุสลิมถึงประชาชนชาวอเมริกัน. ปัตตานี: วิทยาลัยอิสลามยะลา.
- ประสิทธิ์ ปิวาวัฒนพานิช. (2559). ศึกษาเรื่อง กลไกคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในระดับสากล : ศึกษากรณีข้อร้องเรียนของบุคคล.
- ไพฑูริย์ ดัสเช. (2530). การแบ่งแยกเชื้อชาติและสีผิวกับปัญหาสิทธิมนุษยชน. กรุงเทพฯ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ไพฑูริย์ ดัสเช. (2530). การแบ่งแยกเชื้อชาติ และสีผิว กับ ปัญหาสิทธิมนุษยชน. กรุงเทพฯ ๑: คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มุฮัมมัดซาคี เจ๊ะหะ. (2558). กฎหมายอาญาอิสลาม. ปัตตานี: วิทยาลัยอิสลามยะลา.
- มุฮัมมัดซาคี เจ๊ะหะ, ซัยยิด ซาบิก. (2554). บทลงโทษในอิสลาม. พิษณุชนนระฮ.
- มุฮัมมัดซาคี เจ๊ะหะ. (2554). บทลงโทษในอิสลาม.
- เมลาเนา ซัยยิด อิบดุล อะลา เมาคูดี. (2555). ความหมายคัมภีร์อัลกุรอาน.
- ยูซุฟ ก็อรฎอวี. (2539). หะลาละและหะรอมในอิสลาม.
- ยูซุฟ ก็อรฎอวี. (2549). หะลาละและหะรอมในอิสลาม, แปลโดยบรรจง บินกาซัน. กรุงเทพฯ : ศูนย์หลังสี่อิสลาม.
- ยูซุฟ ก็อรฎอวี. (2559). แต่คนหม่อมสาวมุสลิม.
- รวินท์ สิละพัฒนะ. (2557). ศึกษาเรื่อง สถานการณ์ฉุกเฉินและอนุสัญญาสิทธิมนุษยชนยุโรป: ข้อยกเว้นที่ไม่ใช่เรื่องยกเว้น.
- วรพจน์ วิศรุตพิชญ์. (2558). สิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ . กรุงเทพฯ ๑: วิญญูชน.
- วรลักษ์ณ์ สงวนแก้ว. (2558). ศึกษาเรื่อง แนวทางการปฏิรูปสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย.
- วิชัย ศรีรัตน์. (2543). สิทธิมนุษยชนและสิทธิเสรีภาพ ของชนชาวไทย. นนทบุรี สาขาวิชานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา.
- วิภาดา พิมล. (2560). แนวทางการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษาเพื่อส่งเสริมสิทธิมนุษยชนในสังคมประชาธิปไตย.
- วีระ โลจายะ. (2532). กฎหมายสิทธิมนุษยชน. กรุงเทพฯ ๑: ภาควิชากฎหมายทั่วไป คณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ศอลิห์ หุสซัยน์ อัลอายิด, (2548). สิทธิของชนต่อศาสนิกในประเทศอิสลาม. ศึกษาเรื่อง การนำตัวผู้ต้องหาในคดีอาญาไปนำขึ้นที่เกิดเหตุประกอบคำรับสารภาพ และการแถลงข่าวต่อสื่อมวลชนกระทบกับการละเมิดสิทธิมนุษยชน.

สกล สกลเดช. (2541). “50 ปีแห่งปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนกับทัศนคติที่เป็นตัวจุดสิทธิมนุษยชน”. ผู้จัดการ. 18 ธันวาคม 2541.

สมชาย กษิธิประดิษฐ์. (2555). สิทธิมนุษยชน Human rights. มหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะนิติศาสตร์ ภาควิชากฎหมายเพื่อการศึกษา.

สมทรง นุ่มนวล. (2559). ศึกษาเรื่อง โรฮิงจา : ชาติพันธุ์และความเปลี่ยนแปลงของคนไร้รัฐ.

สอาด หอมมณี, คมสัน สุขมาก และวินัย ล้าเลิศ. (2559). ศึกษาเรื่อง การปฏิบัติต่อกันต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายตามหลักสิทธิมนุษยชน.

สุพรรณวษา โชติคุณถาวร ถัง และวัฒน์ ชีวีวัฒน์. (2557 หน้า : 97-116) ศึกษาเรื่อง สิทธิมนุษยชนกับอาเซียน.

สุรพล ชาเสน, สัญญา เคนาภูมิ และวัชรินทร์ สุทธิชัย. (2559). ศึกษาเรื่อง แนวทางนโยบายการบริหารจัดการบุคคลไร้สัญชาติไทยเขตพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี.

อนัส แสงอารีย์. (2546). เด็กในทัศนะอิสลาม.

อิทธิกร จำเริญ และวีระพัฒน์ กฤตธนาทิพย์. (2559).

อิสมาแอ อาลี. (2547). กฎหมายครอบครัวอิสลาม.